

Nykøbing F
11.12.17

Dommerbetænkning Vedr. Konkurrence for midtbyen i Nykøbing Falster :

Dommerkomiteen har hermed fornøjelsen af præsentere de indkomne forslag til konkurrencen om Nykøbing Falster Midtby. Dommerkomiteen er generelt meget tilfreds med de indkomne forslag der alle vurderes at være på et højt niveau. Alle forslag er indleveret til tiden og alle forslag er konditionsmæssige. Tak til alle deltagende hold for de flotte forslag.

De indkomne forslag bedømmes ud fra kriterierne:

- 1) Helhedsgrebet
- 2) Kreativitet og kvalitet (opfylder forslaget programmets visioner om en grøn, helhedsorienteret, sammenhængende bymidte)
- 3) Funktionelle og brugsmæssige kvaliteter (løfter forslaget midtbyen og tilføjer det nye funktionelle og brugsmæssige kvaliteter
- 4) Robusthed og konkrete løsninger (opfylder konkrete løsninger kravene til lang levetid og lave drifts- og vedligeholdelsesomkostninger)
- 5) Realisme i valg af konkrete løsninger (er forslaget realiserbart indenfor den økonomiske ramme)

Generelle bemærkninger:

De fire forslag har alle et tydeligt helhedsgreb og en klar fortælling. De arbejder med hver sin tilgang til løsning af opgaven men kan dog grupperes i to grupper. Den ene gruppe (forslag 04800 "I alle tider" og forslag 13491 "på sporet af Nykøbing") skaber et præcist afgrænset og indrammet torv som omdrejningspunkt for opgaven og den anden gruppe (forslag 07913 "Byen på Bakken" og forslag 01101 "Byen ved sundet") skaber et torv der smelter sammen med de tilstødende gader og stræder og ikke defineres af en præcis figur. Alle fire forslag indarbejder fint – dog på hver sin måde – omgivelserne og koblingen til bymidtens andre gader og byrum. Der har i dommerkomiteen især været fokus på forslag 04800 "I alle tider" og på forslag 01101 "Byen ved sundet" der på hver sin måde synes at løse opgaven til størst tilfredsstillelse.

Det har været af høj prioritet for styregruppen at vinderforslaget rækker ud over torvet og binder byen sammen og at projektet omhandler et midtby projekt. Et af styregruppens mål er at vinderforslaget skal skabe rum med et rart mikroklima der tager højde for vind og vejr og som skaber gode steder til ophold og forskellige rum til forskelligt brug. Vinderforslaget skal fremhæves for sin evne til at skabe nye muligheder for hele midtbyen, for at trække omkringliggende potentialer ind på torvet og for at skabe et godt mikroklima til hverdagens brug af stedet.

Forslagene:

Forslag 04800 I Alle Tider: ETN Arkitekter:

Forslaget tager udgangspunkt i fortællingen om renæssance slottet og skaber en klar reference til Nykøbing Slots eksistens i byen. Som et præcist tæppe lægges et samlende gulv af teglkinkebelægning ud på torvet og refererer til slottets riddersal. Teglbælgningen udformes som et præcist rektangel og skaber et fælles, fleksibelt gulv til brug for forskellige aktiviteter året rundt. Teglklinker i et mere enkelt design føres ud i de nære vejrum og skaber en fin overgang til torvet, rare byrum for både fodgængere og bilister og et sammenhængende gulv i byen. Gulvet suppleres af fleksible egetræsborde, tre lysekroner, et vandelement og et hævet scenegulv og forslaget fremstår meget tydeligt i sin fortælling om slottet. Gulvets enkelthed suppleres af lysekronernes og vandelementets magi, og forslaget vurderes at være et godt bud på løsning af opgaven.

Forslaget rummer en stærk ide, en magi og en modighed som vurderes at være positiv og som vil kunne bringe nye elementer ind i bymidten. Forslaget vurderes at være meget fleksibelt og kan rumme de mange forskellige aktiviteter det påkræves. Det store teglgulv udlagt i et smukt mønster og de spektakulære lysekroner, giver torvet en særegenhed og tydelig identitet med udgangspunkt i stedets egen fortælling. Forslaget er meget udførligt beskrevet i det økonomiske overslag og det giver en god tryghed i forhold til projektets realiserbarhed.

Dog finder dommerkomiteen det problematisk at projektet afgrænser torvet så præcist og vælger at fokusere på torvet som det eneste omdrejningspunkt for midtbyen. Nobelstrædes skater og bevægelses fokus synes at være meget fremmed for den samlede fortælling og Nobelstræde fremstår afkoblet fra resten af projektet. Dommerkomiteen peger på at projektet fremstår for åbent og ensartet i sin rumlighed. Teglbælgningerne i de tilstødende vejrum synes ikke at være rigtigt afgrænset og der savnes generelt et fokus på mikroklimaet og vurdering af hvor det er rart at opholde sig. Dommerkomiteen er ikke enige i at torvehandlen kan foregå på torvet da ønsket er at dette foregår i Vestenborg Alle. Beplantningen fremstår ikke så tydelig i sit koncept, og det kan være svært at få øje på hvor man kan opholde sig langs kanten af torvet i nærhed til cafeer mv. Ligesom Bjørnebrønden ikke synes indarbejdet i forslagens helhedsgreb.

Projektet skal roses for sit mod, sin vedholdenhed, sin stærke ide og sin magi, som har skabt spændende overvejelser og debat i dommerkomiteen.

(Vinder) Forslag 01101 Byen ved sundet: JJW Arkitekter:

Forslaget tager udgangspunkt i fortællingen om bymidten og binder hele byen sammen via tre hovedforbindelser der alle samles på torvet: Handelsbåndet, Havnebåndet og Bevægelsesbåndet, der på hver sin måde griber fat i byens eksisterende potentialer og som mødes i et bytorv bestående af byens gulv der flyder ind på torvet og fungerer som kantzone langs bebyggelsen og indrammer en præcis, rektangulær, let hævet plads, kaldet Byens Plads.

Bygulvet lægger sig langs facaderne rundt om pladsen og fortsætter videre ud i de tilstødende vejrum. På den måde skabes et torv der både inviterer hele bymidten indenfor og som samtidig skaber et præcist afgrænset, fleksibelt rum til brug for forskellige torveaktiviteter. Chaussésten i forskellig forbandter og overflader skaber små nuancer i belægningen der

"zonerer" torvet. Bygulvet langs facaderne (kantzonen) begrønnes og belyses så der opstår et rart mikroklima til brug for ophold både i blæst og i de mørke timer.

Torvet tilføres et system af "huller" i belægningen der kan anvendes til brug for søjler til overdækninger, belysning, master mv. Bjørnebrønden placeres i pladsens laveste områder og indrammes af en lavning med vanddyser. De tre hovedforbindelser ud til resten af byen anlægges med mindre nedslag der underbygger de tre temaer og som skaber plads til ophold, leg og anden aktivitet.

Forslaget rummer et stærkt hovedgreb hvor hele bymidten indtænkes som et samlet projekt og hvor de i konkurrenceprogrammet forskellige ønsker samtænkes i et helhedsgreb. Koblingen på både havnen, Vandmøllepladsen, Bibliotekshaven, Hallen og handsstrøget skaber en sammenhængende bymidte som vurderes meget positivt og helt i tråde med både konkurrenceprogram og styregruppens mål for Nykøbing Falster bymidte.

Samtidig fremstår den nye Byens Plads som en god størrelse og som et fleksibelt rum til brug for torvets mange aktiviteter. Pladsen der ligger vandret og der pga. terrænforhold opstår en siddekant mod nord-vest, skaber en præcis ramme på torvet der naturligt definerer grænsen mellem pladsen og kantzonen.

Torvet er opdelt i forskellige zoner der tilgodeser torvets mangfoldige brug og som nedskalerer rummet. Kantzonerne og især lunden mod nord vurderes at skabe gode klimatiske steder til ophold i sydsolen i læ af træerne og lunken og vandlegen skaber en god kobling til Færgestræde og havnen. Det vurderes at der er taget hensyn til den praktiske brug af torvet både for handlende og for brugerne.

Dommerkomiteen vedtager derfor på baggrund af ovenstående emner, forslaget som vinder af konkurrencen. Dommerkomiteen påpeger dog at der i arbejdet med projektet fremadrettet bør fokuseres på hvordan torvehandlen kan foregå på Vestenborg Alle. Det vurderes også at der med fordel kunne arbejdes med detaljeret design af byrumsinventar og opholdsmøbler der tilpasses i projektet. Dommerkomiteen finder også at belægningen kan nøjere bearbejdes for at fremstå mere markant på torvet, samt at kanten på Byens Plads bør studeres ift. Højde, tilgængelighed mv. Og at der bør arbejdes med et mere detaljeret økonomisk overslag der sikrer projektets realiserbarhed.

Forslag 13491 på Sporet af Nykøbing : Gottlieb Paludan Arkitekter:

Forslaget har sin oprindelse i det fortællingen om det stærke kulturmiljø der findes i og omkring Nykøbing Falster bymidte. Der arbejdes med tre temaer for historiefortælling: Vandet, det bagvedliggende land, marker og parker og en nord-sydgående kulturakse. Gaderum omkring torvet markeres af rækker af træer der skaber en tydelig forbindelse mellem torv og omkringliggende by.

Torvet består af tre elementer; Byens Dagligstue der ved hjælp af forskellige belægnings- og beplantningstæpper inddeler torvet i forskellige rum der understøtter byens mangfoldige liv; Bjørnens Spor der som fysiske markeringer af fodspor i belægningen og QR koder i byrummene, markerer særlige fortællinger og historier i bymidten og Torvets Møblement der

består af en viderefortolkning af Kaare Klints runde bænk der i dag står på torvet, som i forslaget omdannes til slyngede, cirkulære bænke i byrummet. Torvets midte friholdes for møbler og beplantning og sikrer et fleksibelt brug af torvets centrale område.

Forslaget vurderes at skabe gode mikro-klimatiske forhold på byens torv og at disponering af beplantningen og opholdsarealerne forholder sig til vind og vejr. Forslaget vurderes at skabe fine vejforløb til og fra torvet og torvehandlen på Vestenborg Alle er fint indarbejdet i forslaget. Dommerkomiteen finder det også positivt at forslaget arbejder byrumsinventar der tilpasses til og placeres efter projektets hovedgreb.

Forslaget vurderes dog også at være en anelse uklart i sin overordnede fortælling. Der savnes dog et tydeligere helhedsgreb og et mere fleksibelt torv.

Dommerkomiteen vurderer at det er svært at gennemskue hvordan torv og omkringliggende by sammenbindes. Møbleringen af torvet med de slyngede bænke i hjørnerne vurderes at "låse" torvet i brugen og ikke skabe den fleksibilitet der efterspørges. Scenen synes for lille og uflexibel i sin sluttede form.

Belægningen med toppede brosten synes at være udfordrende i forhold til tilgængelighed og grønne fuger med trædebregner og mos vurderes ikke solidt nok i forhold til torvets brug.

Bjørnesporenes intention om at skabe en levende og legende fortællinger i QR koder af bymidtens mange historier er fin, men synes at fremstå en anelse overgjort med de fysiske spor nedfældet i belægningen.

Forslag 07913 Byen på Bakken: Schønherr:

Forslaget tager sit afsæt i en landskabelig og terrænmæssig fortælling om Nykøbing Falster som byen på bakken. Forslaget ønsker at understrege byens hjerte (torvet) placeret på en bakketop for at skabe bedre sammenhæng mellem byen og vandet og som derved også strategisk sammenbindes med byens øvrige tyngdepunkter, stationen, bryggen, åen, broen osv. Torvet og bakketoppen bliver derved bymidtens naturlige centrum, hvorfra vejene ud i byen løber "ned" fra. Forslaget binder derved torv og tilstødende gaderum sammen som en samlet bymidte. Bakkens skråning skal fungere som uformelt opholdsmøbel på torvet.

Torvets syd-østligste hjørne hæves let og bakketoppen understreges af granitbelægningens cirkulære mønster. Bakketoppen indrammes af en præcis beplantning der skaber et afgrænset byrum i torvets midte.

Mod nord fungerer en let espalier-struktur som ramme for pladsens forskellige pavilloner mv. Og kan bruges som fleksibel overdækning. Overdækningen fortsættes i et lignende maste/wire system i Vestenborg Alle til brug for opstilling af markedsdag.

Forslaget vurderes at have et stærkt helhedsgreb og fortællingen om byen på bakketoppen er smuk og tiltalende. Forslaget byder på en fin samtænkning mellem torv og bymidte og lever fuldt op til ønsket om øget fokus på hele bymidten og ikke kun torvet. Zoneinddelingen af torvet og de mikroklimatiske forhold synes godt bearbejdet med beplantning og byrumsinventar. Og ideen om at skabe plads til uformelt ophold på en let skrånende flade er tiltalende og kendes fra andre projekter hvor det fungerer optimalt.

Desværre synes dommerkomiteen at helhedsgrebet bedst fungerer på idéplan og ikke udnytter sit potentiale. Bakketoppen er hævet 75cm over terræn og med de store afstande, synes hældningen ikke at være "nok" til at det opleves som en bakketop, men mest af alt fremstår torvet som en let skrånende flade. Og med skråningens placering mod syd, bliver den skrånende flade nordvendt og derfor ikke så attraktiv som opholdsmøbel. Der er fra flere i dommerkomiteen ligeledes udtrykt bekymring over brugen af skråningen som opholdsmøbel. Samtidig vurderer dommerkomiteen at skråningen kan være en udfordring for brugen af torvet som fleksibel flade til brug for opstilling af diverse byrumsudstyr, telte, scener mv.